

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година V.

У Новом Саду, 10. јуна 1882.

Бр. 16.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња. 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ХРВАТОВИЋУ,

(кад је постао министром).

Сви штују твоје врлине јуначке, —
Њих дрска рука избрисати неће
Из повеснице крвавијех дана,
Што прегли бити темељ наше среће.

Гоњен си био после врлих дела;
То те је дигло у срцима нашим, —
И куд те говба отерати могла,
Кад га то мислим, ја се чисто плашим.

Твоји су венци још у нашој руци,
Али су твоји, ма да хуке не ма;
И песма што те поздравити хтела,
Она је жива, ма да с' чини нема.

И ја те видим, где сам ти се над'о,
— Не сад, већ онда, кад си јоште страд'о.
Видим те, где сам видети те хтео,
— А сад бих вол'о, кад би ћутат' смео.

Неке се речи намећу ми тузи,
А те су речи: „недоба“, „недрузи“.
И ако се с виса може видет' чисто,
Што многи виде, и ти видиш исто.

Многе ћеш чути у пењању своме
Како су ради новом месту твојем!
И ја бих хтео — ал те прво питам
Смем ли, ох смем ли, да ти то честитам?

Један Србин.

Шетња по Новом Саду.

CXIV.

Па нека ми каже ко, да нема *целисходности* на свету! Има је, има, све је то преблаг творац мудро удесио и свака тварчица, сваки догађај на свету има своју цел — само треба ми да је испитујемо, пак ћемо је увек наћи и уверити се, да на свету излишних створења и догађаја нема.

На пример.

Мусу је бог за то створио, да ленштинама не да спавати, него им свира око ушију, голица их по носу, пецка их по челу и секира их дотле, док не скоче на ноге, те зграбе секиру да цепају дрва или док не стану okreћати ветрењачу или чистити пијацу и уопште „правити движеније“, те тако га се онда муве парасе.

Вашке су створене да би наше госпође и бео-

градске социјалисте могле *рукавице* носити; осим тога и због тога, да би министри финансије могли свој таленат у измишљавању нових пореза у што већој мери развити, да би имао ко новосадске докторе по ајмашким и јовановским сокацима нападати, и да би имао ко познату песму: „Славо-Србом штрик о врат“ певати.

Магарац је створен, да би се имали из чега пергаменти за докторске дипломе неких турских уредника правити.

Човек је створен, да би имао ко порцију плаћати и „Отмен свет“ читати; осим тога да није човека, ко би онда на сентомашку чарду свртао и ко би барут и митрељезе исмислио? Да није човек створен,

ко би онда „Књигу за молбе и жалбе“ у карловачкој читаоници писао и „вексле“ жирирао?

Хартија је створена, да би се имале из чега новине и карте фабрицирати и банке правити; да би се осим тога имао у што увијати сир и правити железнички уговори са Бонтуом; да би се могле мнистарске оставке (кобајаге) давати и не примати.

Перо је створено, да би нас имали чиме читутски новинари, чије листове ми држимо, грдити и да би се имале чиме адресе нашим великодостојницима мађарски потписивати.

Врба је за то створена, да би се српска београдска влада, од како је с Русијом раскрстила имала на што поуздати у случају какве невоље по земљу.

Глава је за то створена, да би наши салашани имали шта један другоме — а ш — ски учитељ деци разбијати; уједно служи она и на то, да се покаже, да се могу и без ње чланци за „Видело“ писати.

Дугме је за то на овом свету, да би у његову рупицу Абердар могао приденути нови орден, што га је добио од грчког краља за неке „брифтрегерске“ услуге и заслуге.

Салаш и *куће* су за то, да би човек имао шта прокартати или ради велике порције задужити.

Школе су с тога створене, да би мађарска и хрватска влада имале шта комуналисати и да би школски референти могли до лепе плате доћи.

Месец је створен због тога, да би се који пут видело и кроз панчевачке улице ноћу пролазити, а да се не лупи главом о шалукатре и да човек не загне ногом о какав меридијан на путу.

Сунце има ту цел, да суши опране кушуље и да производи код деце срдомасе. Иначе се даје упо-

ребити и на то, да га песници у својим песмама са девојачким очима срањују.

Овак је с тога нуждан, што без њега неби било ни шунке, ни сланине, ни оцачара: а кад тога неби било, шта би онда Цигани тако радо крали и ко би нам нову годину честитао?

Вода је врло корисна и нужна, јер без ње не би било новосадских бара ни румскога блата; да није вода створена морали би Сентомашани пити само вина; и да нема воде не би онда Тир на свој канал потрошио (туђих) 20 милијона.

Железницу је бог створио за љубав Чеди Мијатовићу и Бонтукусу, и као год што се прославио Шварц са проналаском барута и Едисон са својим фонографом, тако се и Чета прославио са барутом — пардон, он није барут измислио — хтедох рећи са жељезницом.

Устав је створен због тога, да би министри имали шта газити, и ако им у рачун иде — суспендовати га.

Но ко ће то све редом наређати, доста то, да целисходности у свету има, па ма то социјалисте и не веровале. Они не верују ни у светињу брака, па опет за то има људи, који су заиста стални и срећни у браку. Аб.

У Ш Т И П Ц И.

□ Пропали кандидати за посланике као г. г. Цедлер, барон Николић, и др. намеравају се други пут у Србији дати бирати за посланике, јер тамо влада шиље оне на скупштину, који су при избору пропали, а изабране искључује.

ПОДЛИСТАК.

За једну крајцару.*)

„Шта? Дакле ја лажем?! А видите ли ви ко сам ја? Лепо, врло лепо! Нисам се од вас надао, да ћете мене, — мене!!! — у лаж терати.

Ја од како сам се родио нисам никад слагао (а пре тога ни толико). Ево вам доказа:

Кад сам се родио, дрекао сам на сву меру и том дреком искао сам јести, јер сам био врло гладан. А није ни чудо! Шта мислите, девет месеци не окусити ни залагаја!

Да дрекао сам, бацајући се и примећујући се трбухом за лебом. Нисам ћутао као неки угурзуси што ћуте, те се праве да су сити и пијани а овамо хоће да свисну од глади и од жеђи.

Кад сам се женио, нисам рекао старцу, да сам заљубљен као маче у жижак, да без ње морам умрети и да ми поред ње нетреба ни паре, но сам искрено запитао колико новаца даје уз ћерку, и кад ми се и девојка и свота учинише прикладним, тада сам пристао и на женидбу! паравно на тај начин, да новце пре венчања добијем. Тако и беше. Онако сам и живио са старцем у миру, јер сам био с њиме за времена *измирен*.

*) Послато на расписану награду.

Е али ова садања браћа младожење, поверују речима тастбине своје, и претварајући се, да они девојку само ње ради узимају, ћуте и венчају се без намире, те онако доцније свађају се са тастбином и на последак и жену отерају.

Нећу лагати ни кад станем умирати, па ма ми сто година онда било.

Ја ћу лепо рећи смрти, нека ме још мало на миру остави, јер водем живети; нећу никад рећи, да ми је живот омражен, као што многи лажови веле. Па ако смрт не усхте саслушати моју просбу, е онда — ћемо се похрвати па ко буде јачи. А ја се уздам, да ћу надвладати, јер кад је Обрад Коледин из Ђале могао оног живог атлету оборити, зашто ја, који нисам слабији од Обрада неби могао мртво створење савладати?!

Еј да видите онда славе за мене. Ту ће бити бакљаде у моју почаст, веће и сјајније него што беху у почаст Бечејском и Сенђанском солгабирову.

Ви дрмате главом! Неверујете, јер нисам у Мохолу. Хеј господо моја, немојте се варати, има осим Мохола још Мохолова у Српству.

Та заслуга човчија никад неостаје неприпозната

Ето видите. Солгабироват Бечејски беше тако милоствив, те је Мохол покљонио солгабировату Сенђанском, а солгабироват Сенђански није се дучио но је тако добар

§ Ратни министар у Београду ваљало би и друге своје колеге да поучи, да се с *ватром* не ваља играти.

= Сад разумем за што су интерпеланти због Естире Шољмоши напали на *Тису*: њу заиста извукоше ономад из — *Тисе*.

† Ономад је убио жандар у по дана подбележника футошког из пушке. Ово да се догодило прошлих година у Кулен-Вакуфу, ми би казали: „Проклети Турци! Јадна рајо босанска, шта си ти богу згрешила, да тако бесне власти и њихове органе мораш да трпиш. У Азију с њима!“

○ Јуче чујем из собе, како у ходнику вашке лају; изађем да видим ко је, а оно писмоноша донео неколико бројева „*Видела*“.

△ То је сасвим добро, што влада српска не сматра *оне изабране* за посланике скупштине, него оне који *нису изабрани*, а то је онда *цео народ*, јер изабраних је мало, па *народно представништво* престава дакле у Србији *цео народ*, то је тек право представништво, где цели народ сачињава скупштину.

§ Сви уредници опозиционих листова у Србији стављени су дакле у оптужно стање. Штета што се није у своје време примио у скупштини предлог, да се сваком уреднику може дати 100 батина, а онда су и сами данашњи министри били против тога предлога. *G'schieht ihnen recht!*

био, те је Мохол, ту нову Еридину јабуку, из руку свога Бечејског брата примио.

Зар нема и једна и друга страна по Српство неопцениме заслуге за бакљаду!?

Та шта је то богатим дишкрећанима избацити на те за живот нуждне ствари као што су бакље, банкети, венци, триумфалне капије и т. д. једног вечера неколико стотина фор?!?

Та свака кућа нека само по један ваљушак из киселице своје извади на нека га на банкет пошаље, верујте ми, да би се толико накупило, да би све банкетлије биле сите, шта више још би им од множине можда који ваљушак и у грлу засео, те би га тада мађаратским морали спирати.

Почем сам вас дакле уверио, да нисам никад лагао и да нећу никад лагати, то приступам мојој „једној крајцари.“

То је било у Н. Саду. Једне недеље после подне месеца Јуна шетао сам се променадом, а кад ми се досадило, а ја лепо лагано преко Ђуприје у град и путем Каменичким до градске пиваре.

Нећу да вам описујем тај пут, јер то се само тако ређи опијати даде а никако описати.

Свежи онај ваздух оживио ми је желудац и надражио

× Како се по свима школама држе сада годишњи испити и матуритети, то је за ђаке ово права *страстна недеља*. Само дај им боже срећан ускре!

? У политичној ситуацији у северној Африци влада — *египатска помрчина*.

* У Египту су недавно опазили нову репату звезду и надели јој име „кедиве“. Да ли се и код њих држи, да репата звезда значи, да ће бити *рага*?

+ У Перлезу је недавно подигнут нов парни млин. Сад би желети било, да овај млин оне тите (е) дебеле јерове (њ) и ижице (ѵ) што их неки учитељи још и сада употребљују, у *млево сагре*. Аб.

П у с л и ц е.

Заклела се земља рају.
Да се сваке тајне знају,
К'о на пример: — у Србији!
Зашт' министри не падају.

Какав Матафугос! трице и кучине, (господар Турчине!) — да та справа што вреди, њу би требали сада у Египту. Нема ту *матафугос*, него *фугамагос* (ефенди Тефик-бегос).

У „Београдском Дневнику“ читамо, да је жељезничка радња у Србији дошла већ до — *Сталаћа*. (Само кад се Бонту опростио *Седаћа*!)

ми грло, те наумим подкрепљења ради малко у пивару градску сврнути.

Што наумих, то и учиних.

Како сам малко поранио, то света небеше још много за столовима. Уочим један празан стол и седнем за њега. Подрумар донесе чашу пива а ја узем једну слану кифлу и почнем је онако полако по господски жвакутати.

Пиво беше изванредно. Полако сам га пио, јер знадох, да ми стање касе недопушта више од једне чаше и једне кифле. Имао сам у џепу само 8 крајцара.

Пре него што ћу последњи пут натгећи, машим се руком џепа свиленога и извадим новац да платим.

Кад пребројам, наиђох на онај одијозан број, од којег се сваки крштен човек на ново крстити мора.

Ако незнате, који је то број, а ви узмите 1. књигу постања, чл. 2. ст. 2. па ћете видети тај број написан не цифрама но писменима.

„И сврши Бог до седмога дана дјела своја, која учини: и почину у седми дан од свијех дјела својих, која учини“; Мој. 1, к. 2. чл. 2. ст

Да боље сазнате број, који мислим, то нађите у то истој књизи 41. чл. 18. ст. где овако стоји:

„И гле, из ријеке изађе седам крава дебелијех и лијепијех, те стадохе пасти по обали.“

Ако још и сад не разумете, колико сам крајцара у

За цивилнога гувернера у Босни наменован је г. гроф Кевенхилер Меч. (Од сада дакле лојални свештеници у Босни неће смети гласно молити се богу, да их сачува од огња, меча, нашествија иноплемеников, и т. д.)

Министар финансије у Србији, ако буде живиздрав, покренуће 15. јуна (баш на Видов-дан) нов службени орган, под именом „Гласник министарства финансија“. Ту ће бити одговора на све, што год га скупштина — не буде питала.

Немачко-мађарско новинарство радује се што је Игњатијев пао, јер веле да је он „отац лажи“. (Али кћер његову, којом су се давно венчали, ипак задржавају за себе).

У Немачкој је пао министар финансије, који је био горак („Bitter“). (А ви, које мислим, ви не падате, слатки сте ви!)

У Русији је суспендован лист, који се звао „Минута,“ — али шта је једна минута кад се упореди са временом у свој огрмности и величини његовој.

У Београдској скупштини нема сада ни једнога гласа опозиције (све је то остало у народу. У народу опет слабо ћеш наћи кога „Виделовца“, (све је то отишло у скупштину). То се зове групирање странака, за чим се одавно тежило.

А знате ли шта је најлепше? Нови посланици у Беогр. скупштини, не могу никад положити мандата. Знате ли за што? Јер га и немају.

Децу нашао, онда ћу вам бадава придиговати, да хришћанска црква броји седам тајна новог завета, да се на седам начина може милости телесне и милости душевне читити; бадава ћу вас упутити на откровење Јованово, где број седам велику улогу игра, јер у сваком четвртном петом стиху наилазиш на седам цркава, седам духова, седам анђела, седам светљака, седам звезда и т. д.

Ако ме и сад неразумете, онда вас сажаљевам и вео сам, што нисам ваш професор историје а ви моји ђаци, јер никад неби знали изређати оне дивне грађевине старога века, на име: висуће баште Пирамидине; Халикарнеум у Маузокарнасу; Храм Ефесом у Артемиди; египатске Семирамиде; Фидибусов споменик Зевсу; Голос у Русији; и Фарао близу Алексинца. (Чудим се и сам како сам све лепо запамтио),

Да вам још мало памтењу олакшам, то ћу вам споменути још и историју седам батина Абуказемових, седам кишобрана Пантиних, кад је оно по седми амрел из редакције кући по највећој киши ишао, а дошавши кући сетио се, да је амрел у редакцији, те тако опет киснувши вратити се морао натраг, камо је кроз мокар стигао.

Мокар велим а не наквашен и зато немојте мислити да ту какве стражње мисли (Hintergedanken) скривам. Ја волијем мога Панту него цело остало село у коме он живи, ма да се он сад на ме нешто разракољио.

Не, — не, — не, — не, — не —

Познајем ја добро Милорада П. Шапчанина. Није он крив, што ви имате право.

Замерате му, што је говорио читав сат. А да за што је сазидан на позоришту доксаг? Хе!?

Признајете, да је говорио о свему и свачему; па да је још почео говорити и о позиву певачких дружина и о важности оваких светковина, онда би трајало још дуже.

Шта би сте тек онда рекли!

Да богме, ви не знате како управитељу нар. позоришта бучи глава од хиљаду укрштених брига и неприлика, те више пута, кад хоће да се почеше по глави, он не може да је нађе у томе лабиринту, а камоли да погоди прави тон, којим се поздрављају уморни трудебеници хармоније, са буктињама у руди, пред храмом Талије.

За то сте ви криви, — ви који Милораду замерате. Јер кад је он почео говорити о слободи, испитујући, кад је слобода несносна а кад није, — ви сте га требали само потсетити, да међу вама има више гостију него вас домаћина, и то гостију из Аустро-Угарске, који и сувише знају, кад је и каква је слобода несносна, он би за цело абије прекинуо своју предикцу, сишао би са предикаонице, загрлио би кога првог дочепа, било Београђана, било Панчевца, било Вршчана, па ма и самог Новосађана, рекао би нешто петнаесто него што је почео, — рекао би, ма у кратко, нешто топло и хармонично — јер он тога има у срцу, — та баш за то га овако (и сувише искрено) узима под обраницу

Стармали,

(који би, и незвап, био дошао на ову леу светковину, само да није било време тако хладно и кишовито.)

Даклем имао сам управо малог Чивутина и да је било случајно фарбла, те да сам први, па да малог Чиву у визу стрпам, па да добијем најбоље карте: то би могао шњур повући и наравно са сувишком накрмити ону једну проклету крајцару, коју нисам имао.

„Ох, Боже, Боже, шта ћу сад помислих те заневах ову тужну думку:

Седам имам, осму не
Was nun Herr von domine?

или српски:

Шта сад госо домине?

Све мислио на једно смислио. Та ваљада ће какав познаник доћи, те ће ми дати ту дерну, прљаву, малу крајцару, која је одређена, да у моме животу тако велику улогу игра.

Ја у тим мислима а неки глас ме пробуди из сањарије: „добар дан господине, где, па како сте? тако сами? Баш добро, хајд и ја ћу ту сести ако је слободно, и седе мени преко пута.

„Та како да није слободно, баш ми је мило, да не седим сам, хо како ми добро изгледате, од како вас нисам видио, баш лепо!“ беше мој учтиви одговор.

Беше то мој познаник и ја се обрадовах њему као озебао сунцу. Хтео сам да скочим да га изљубим али се

WWW.UNILIB.RS

чини, да би тамо боље доликовали какви *ватрогасци* него *ватрошалци*.

Ђира Кажу да у новоме министру Калајију, коме се поверава судбина Босне, тече мало и српске крви, од материне стране.

Спира. А други опет веле, да то није истина. Има нагађања и оваких и онаких.

Ђира. Не треба нагађати. Ево најбоље прилике, — па ће се и то видети.

Ђира. Јеси ли видео шта су нацртали чешки „Humorističké Listy?“

Спира. А шта то?

Ђира Насликали су на пруској граници према Пољској све саме свиње, једну до друге.

Спира. Па шта веле уз то?

Ђира. Веле да би то био најбољи кордон, од кога би се поплашили Чивути, кад би тамо нагрнули.

побојак, да ће свет помислити е сам се опијо. Ја! па опити се! Јок вала, нећеш!

Подрумар донесе новоме госту чашу пива и видећи, да у мојој чаши на дну само још неколико капљица има запита, хоћу ли и ја.

„Доцније,“ рекох му и одманух руком онако ноншалантно.

Кад је нови гост већ дошао близу дна и појео своју кифлу, која беше те исте форме као и моја, а он се окрете мени и ни пет ни девет него ме пренерази овим речима:

„Господине! Ја сам случајно заборавио код куће кесу с новци и имам у џепу само седам крајцара, те кад сам вас опазио, а ја седох да попијем чашу пива уздајући се, да ћете ми ону једну крајцару позајмити.“

Да је гром ударио преда мном у земљу; да је паклени кербер зубе своје на ме искезио; да је аспида василијеска зијнула прогутати ме, неби се већма уплашио него тада.

„Шта? шта? шалител се ви или не?“ једва изустих тешким дисањем.

„Нешалим се, тако је као што рекох,“ беше му одговор.

Ја скочим на ноге и онако патетичким гласом и лицем к њему нагнути, са разрогаченим очима продерем се на њега:

Предлог.

Како су госпође чланице патроната више девојачке школе у Новом Саду пословима својим тако претоварене, да на годишње испите, који су трајали пуну недељу дана, ни једна није ни једанпут дошла, то смо слободни предложити, да се за мушке чланове патроната бирају од сада само они људи, који знају штрикати, шити кошуље, правити корпе за дувар, хекловати, вести, правити штрумпандле, комотмицне и папуче, — те да би могли оценити напредак женске деце у ручном раду; а ко је сувишним пословима оптерећен, може с правом „положити мандат“ на патронатству, и неће му нико замерити.

Један родитељ, који има дете у виш. дев. школи.

Опомена некој влади.

Рећи ћу вам јоште нешто
По искуству седу:
Сваки ј' устав раван сиру
У многим погледу.

Јест, устав је раван сиру,
Драги министари:
Неначет се дуго држи,
Неће да с' уквари.

Начне ли га, — тад га брзо
Мора појест влада,
Јер иначе биће плесни,
Трухлежа и смрада.

Ст.

„А знате ли ви, да и ја само седам крајцара имам, несретни човече?“

Сав изнемогао спустим се на столицу и гледах нетренимице у vis a vis.

Овај се не могаше у први мах маћи са свога места, тако су га снага доказа и громки глас мој утукли.

Мало по мало дођосмо себи и одлучисмо, да још каквог познаника причекамо, који ће ваљда бар три крајцаре више имати од нас, те нам сваком по једну позајмити. Нисмо дуго чекали, познати имућан трговац седне за наш стол, и паручи пиво.

Ја турим образ под ноге, те му наше страданије саопштим.

Никад нећу заборавити тај слатки смеј тога човека. У највећој невољи мојој само кад се на његов смеј сетим одмах се разведрим.

„Е кад је тако господо моја,“ рече трговац, „кад сте ме тако лепо развеселили, то сам слободан позвати вас, да будете данас и ноћас моји гости; надам се, да ми нећете молбу одбити?“

И нисмо му одбили, но смо целу ноћ о његовом трош, ку провели.

Видите дакле да нисам слагао, но да сам за једну крајцару три човека целу ноћ процестио.

Арон.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Продужење.)

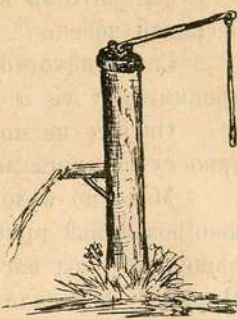
Мали Јова, пишући немачки пропис, написао је реч „Sie.“ У то дође му мати у собу, завири да види шта ради, и запита га: „Знаш ли ти шта значи та реч „Си.“

Јова се није ни мало мислио, јер је био цигуран да зна, и рече: „Си“ значи српски „келнер“

(Јер он је више пута био с оцем у кафани и чуо је кад ко зове келнера, да му сиче ви, хоћу рећи, да му виче: „Си!“)

Мали Душко је лане, кад је био тек две године стар, много боловао. Доктор је долазио сваки дан по двапут у кућу, и муке је то стало, док су Душка, које лепим које ружним научили да доктору покаже језик. Али, научи човек медведа да игра, па што не би, кад приове научио дете да покаже језик. Но сад тек долази нешто друго, што потврђује ону пословицу, која вели: наука је једна мука, а одука две муке. Душко је већ поодавно оздравио, и доктор само каткад обичаја ради дође да их обиђе, али мали Душко увек, било код куће, било на улици, било у цркви или ма где, кад год види г. доктора, он се на њега исплази.

Мала Анка, још док је била од 3 године, одликовала се тиме, што никада није била у забуни како ће коју ствар крстити, ма да је пре никад није видела ни имена јој чула. Н. пр. покажемо јој шипак на прецветаној ружи, питамо шта је то? а она је већ нашла име, и каже, то је *глонк*. Покажемо јој шишарку, коју донде никад није видела, — шта је то? — то је *ливај*. Покажемо јој рибу харингу, шта је то? а она као из рукава истресе: то је *весенгра*. И т. д. Анка има сада већ 8 година, и није јој потребе да ствари сама крсти јер им права имена зна. Али она њена урођена воља кумовања још у њој тиња, и ја пазим да се не угаси. Ја јој више пута цртам разне ствари, да видим хоћели познати шта је што, тако сам радио и ономад; међу прочим нацртам јој и ову слику: и запитам је шта је то? Видео сам да је таки познала шта је то, али није се сегила рећи да је то бунар на шмрк, већ ми после кратка мишлења рече: то је *вучиб тина*.

Учитељ. А што си ти, Стано, тако касно дошла у школу.

Стана (ћути).

Учитељ. Па шта си радила досад код куће?

Стана. Седила сам, па сам плакала.

Учитељ. А за што си плакала?

Стана. Бојала сам се да ћу се закаснити у школу.

Стана (показује матери петељку од трешње). Мама, мама! Ова тешња нема коштицу.

Мати. А ди је?

Стана. Ја сам је прогутала.

Ономад је био госп. *** у Пешти са својим малим сином Л. — Били су и у „Аугартну“ да виде Самоједу. Мали Л. их је гледао запетом пажњом, без и једне речи и приметбе. Али кад један од Самоједа (мора да је био жедан) узе чашу воде, па је испи на душак, — онда мали Л. прекиде ћутање, и викну: а гле, отац, зар они знају и *ити*?

Отац. А да шта си ти мислио?

Мали Л. Ја сам мислио да они *само* једу.

Спремајте се!

То јест спремајте се, да чујете нешто ново! — Ових дана ће и свилене бубе признати оца Ђермана за свога патријара, — јер он се *својски* заузима за њих (види најновији циркулар). — На то ће „Турски Народ“ рећи, да има више црквене свести у једној *чаури*, него у милијон и по *ћаура*. — Дудови ће се чинити и невешти, неће протестирати, (јер нису заступљени на дијети); из њих ће се даклем цедити, као и до сад: сирупис *морорум*.

Са двобојног поља.

Што се тиче двобоја Иштоцијевог и Вармановог, то је овако било Пуцали су обојица у један мах, кад је Иштоци пуко, уједно је рекао: *Да живи Варман!* А кад је Варман пуко, уједно је рекао: *Да живи Иштоци!* — Како се рекло, како се и стекло. И ено их, обојица су живи, — и то тако живи, да би се могли још десет пута (овако) дуелирати **С.**

Из практичног живота.

— Истинити догађај. —

Мајстор Лука (како ли се звао) наследи од свога покстрица један виноград, и за тај виноград морао је да плати „ербштајера“ нешто врло много, јер се господа у порезном званију забунила и начунали му дуплованом кредом. Кад је мајстор Лука то намирисао, он оде к адвокату Н. да потражи лека. Овај му рече, да је то случајна погрешка, што му је порезно звање узело дуплован „ербштајер“, и да ће му он написати *молбеницу*, да му се неправо узет новац натраг врати. Мајстор Лука пристане, и адвокат прими петицу и напише му *молбеницу*.

После неколико дана ево ти мајстор Луке опет к истом адвокату:

„Господине, дајте ми мени моју петицу натраг, а ево вам што сте ми написали, јер то не ваља ништа.“

„А ко каже да не ваља, мајстор Лука?“

„То каже господин Б.*) — он ће то мени боље написати.“

„А шта вели господин Б.?“

„И он вели да се порезно званије забунило, па ми узело дуплован „ербштајер.“

Али кад се коме што неправо узме, онда не треба

*) Аха, то је цигурно онај познати винкшпрајбер.

„Молити, него искати. — Аха, господине, а ви то нисте знали!“

„Па шта ће ти он написати?“

„Написаће оно што треба. Место *молбенице* написаће *иштанцију*. Тако он каже: а и ја видим да је тако; толико знам и ја маџарски, па не марим што ћу му мало скупље платити.“

(Наравна ствар да адвокат Н. мајстор Луки није вратио петицу, а г Б узео му је десетицу, преписавши молбеницу адвокату од речи до речи, и рекавши мајстор Луки: ево ти ово сад није *молбеница* него *иштанција*. — То је било још преклане, али за то ипак мајстор Лука још није добио натраг своје новце од порезног званија).

Јуристид.

Нешто крунологично.

(А баш и хронологично.)

У крунама краљевским,

Тако ми се чини,

Ваљани су министри:

Смарагди, рубини,

И *алеми* — да како —

Па ма били мали.

(Али, јаој, ако су им

Тек само *ошали!*)

КРО(з)НОС.

Мађаризација.

При 25 годишњем јубилеју директора мађарске гимназије у Н. Саду г. Франкла (коренитог Мађара) били су и многи Срби на ту свечаност позвати. При многим говорима у славу јубилара, главну је тему сачињавало, да је новосадска мађарска гимназија позвана да *шири мађаризацију* међу Србима. Многи Срби чувши те говоре, после светковине рекоше: *Да нам то кажете, нисте нас морали позвати на ту светковину, то ми и онако знамо.*

Најјефтинији пут око света.

Ко хоће да јефтино путује у Америку нека буде Чизутив па нека оде у Русију. Одатле ће га одмах истерати па ће доћи у Лавов, где ће га дочекати агенат и одмах отправити бесплатно у Америку. А коме се у Америци не допадне, тај нека онде постане Хивезом, пак ће га тамошње филантропско друштво о своме трошку послати у Хину, а тамо нека се изда за Руса, па ће бити протеран у Русију. Оданде ће га као Чивутина одмах отерати у Аустрију и тако ће бесплатно пропутovati лепо око целе земље.

Враголани су ти кумови.

А. За што су нову репату звезду назвали именом египатског кедиве Тефик бега.

Б. Зато, јербо ће је скоро нестати са хоризонта.

А. Баш су ђаволи ти кумови.

Неки шаљ. лист набрајајући, колико је пута *Араби-паша* гуран са министарске столице, и колико је пута *сла-гано*, да је већ пао, а он се још држи на столици као *прилешлен*, — вели да то није само *Араби-паша* већ нешто више: *Гуми-Араби-паша*. (И у Србији има министарске *палеше*, — само што је ту народ *палешо*).

Из једне старе књиге.

Имали кога, који је кадар саучествовати у судбини кога човека и ако му овај није ни рођак ни пријатељ, или ако му овај није никада никакво добро учинио, нити од њега какво добро примио? Има ли кога, који ни роду ни помозбогу обраћа брижно пажњу, који разбира за узрок његове туге или његове радости? који истражује његове најтајније помисли и прати их док се не развију до дела; који прислушкује свако куцање срца његовог, ма да зна да од њега ни награде ни захвалности добити неће? који верно мотри и не скида очију с њега ни дању ни ноћу, био овај на дому сам, или у друштву, или на путу? Ви ћете рећи: то је виша *промисао* горе на небу, — а ја велим, то је — *полиција*, доле на земљи.

Кратко питање још краћи одговор.

Један бискуп дође у велику болницу неке престолнице да учини дело милости духовне, да обиђе болеснике. У једној постељи лежао је један блед војник сав увезан. Бискуп застаде код њега и запита га:

„*Католичан* или *евангеличан*?“

„*Ревматичан*“ — одговори болник.

Наградни ребус.

Ко први пошље добро решење овога ребуса, добиће

један дукат награде.

Решење ће бити штампано у 18. броју.

Одговори уредништва.

Сремцу. Моћи ће се још по гдекоја употребити, ма да баш није све оригинално.

Вл—у. Хвала вам на лепом прилогу за рубрику „Досетке и наивности из дечија света. Све ће ући. „Сагните“ се што чешће томе неисцрпивој врели дечијег нехотичног хумора и прибележите све верно. Знамо ми, да је неки део чит. публике научен на папрене и биберне ствари, и тога мора да буде, али ми ћемо гледати, да се уз паприку и бибер не изгуби укус за млеко, на које мирише свака добро схваћена реч из уста дечијих. За то рубрика „Досетке, наивности и др. из дечијег света“ остаје увек отворена у овом листу (Само је на жалост мало дечијих поематралаца.

„Аспида“. Ово је већ било штампано (али не под тим насловом и не са вашим потписом) у нем. листу „Fl. Bl.“

У Кикинду. Ако допустите употребићемо добру басњу, али са „правоученијем“ нашим, или бар без правоученија нашег.

Л. М. То су ваше личне ствари. Раправљајте их другим путем и начином.

Новије књиге.

(Припослане уредништву на приказ.)

Са филосемитичког бојишта. Један расправни спис од Симе Станојевића. Zombor. Verlag von Sztanojevics Zs. 1882. Цена 10 новчића.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 22-ги доноси

овај садржај: Забава: Стрина. Прича из српског живота, од С. В. П. — Песме: Поветарцима, од Драгутина Ј. Илића. — Из природе: Луције Анеј Сенека, о потресу, превод Др. С. Павловића. — Преводи: Да те нешто питам. Идила Ђорђа Еберса превод Јов. Грчића. — Песме: Резигнација од W. — Српске Старине: Манастир Јовање под Кабларом, од Д. С. Милутиновића. — Песме: Циљ I. П., од Св. Б. — Из зоологије: Птичје перје и за што се употребљава, са примјерима из народних прјесама, од Моје Медића. — Песме: Пулољи IV., од Пет. Ј. Петровића. — Позориште: Пера Сегединац Лазе Костића — критика М. Д—ћа. — Народне умотворине: Пословице, скупљене већим делом у Црној Гори. — Књижевност: Јади мађарске књижевности, од С. В. П. — Наши уметници: Алекса Бачвански, од Ј. Ђ. — Научне новости: Астрономија. — Уметничке новости: Тридесетогодишњица београдског певачког друштва, од — рр—. — Сликарство. — Уз наше илустрације: Старе српске слике: Лик Јована Рајића од Јакова Орфелина. — Икона казанске магере божије, из радионице Овчиникова у Москви. — Спарта у Грчкој. — Књижевне белешке. — Библиографија — Читуља: Лазар Кнежевич. — Помоћ Србима у Вршцу. — Слике: Алекса Бачвански, српски гумац. — Јован Рајић, историк. — Икона Казанске Матере божије. — Манастир Јовање у Србији. — Варош Спарта у Грчкој.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 ф., за Србију и Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца а за друге крајеве цена је годишња 12 ф. односно 6 ф. полугодишње у банкама. Преплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена гг. скупљачи. као и

Накладна штампарија А. Пајевића
у Нов. Саду.

Изашла је из штампе

ИСТОРИЈА СРПског НАРОДА

од Венијамина Калаја

ПРЕВЕО

Гаврило Витковић.

Венијамин Калаја, писац „Историје српског народа“, спада међу оне ретке стране писце, који добро познају земље и народе на балканском полуострву, а на име српске земље и српски народ. Калаја је кроз пропутовао све крајеве где Срби живе, и с великом је пажњом проучио све особине, мане и врлине српског народа. По својој научнспреми стоји Калаја на висини данашње историјске науке Његова „Историја српског народа“ до сад је једино критички написано дело о нашој старој историји „Онај део у коме Калаја разлиже сјајно доба српске државе, права е сјајна партија самога дела. У кратким и језгровитим оценама политике српске под Немањићима, а на име под Душпаном, огледа се пишчево свестрано познавање свију појединих страна народног живота, а са државничким погледом изведена је анализа државног уређења и наше образованости у средњем веку. Важан утицај српске пркве, на прастарим правним обичајима основано правосудство, што се огледа у Душановом закону; војска, финансија, народна економија, баштинске везе, одношаји друштвених редова, политичка моћ властеле и свештенства, све је оцењено по резултатима најновијих критичких истраживања, и све је то изложено у органској целини.“ По томе дакле ово је за сад најбоље написана историја нашега народа а састоји се из ових пет глава: I. Стање илирско-трачког полуострва за време досељења српског народа; II. Од досељења српског народа до оснивања краљевства; III. Династички развитак државе. IV. Сјајно доба српске државе. V. Опadaње и пропаст српске државе. — Ова је књига данас, по што је проглашено краљевство, од већега значења него иначе, а заслужује да је на столу свакога Србина и Српкиње, који се иоле интересује за прошлост нашега народа под славним Немањићима, који близу двеста година владаху српском државом.

Цена је књизи једна фор. а. вр а може се добити у свима српским књижарницама. Преплатницима (за које беше цена 70 нов.) књига је већ разаслата.

Књижарница Петра Ђурчића.

РЕД ШЛОВИДЖЕ.

пошт. лађа

од 10.

до даље

у ЗЕМУН: сваки дан изузимајући поведљник у

5 сати после подне.

у ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

у ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

у БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у 1/2 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне.

ОДПРАВНИШТВО

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШТАЛЕ И Т. Д.

Година V.

У Новом Саду, 20. јуна 1882.

Бр. 17.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња. 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ОБРАД КОЛЕДИН

или

СРБИН ЈУНАК ПА ДО БЕКА.

(Малко закашњено, — ал ништа зато.)

Сегедин је Пештац мали.
Чујте телал шта телали:
„Лоренцо се јунак хвали:
Нема ко ће да га свали“.
Многи су се поуздали
Нашег доба Ханибали,
У коштац му потрчали,
Ал тек што се похрвали,
Осетише да су мали,
Па су клекли, па су пали, —
Јест', тако се Лоренц хвали.
То се чуло чак у Ђали.

Кад се чуло то у Ђали,
Ту се Срби узрујали,
Па рекоше к'о у шали
(Sub fine finali):
Нека иде Обрад мали,
Нека њега Лоренц' свали,
— Хајд' нека га свали!

Сегедин је Пештац мали.
Чујте телал шта телали:
„Има неки Рац у Ђали, —
Сам се много баш не хвали,
Ал се други затрчали
Па га ево натерали
Да на мегдан стане хали.
— Лоренц вели круцинали!

Сегедин је Пештац мали;
Циркус, Лоренц, то не фали, —
Већ и Обрад дође мали.
На тарабе многи стали

Па гледали,
Али, али —
Насмеја се Обрад мали,
Рече: „Ловро, ходи Лали!
И тек што се похрвали.
Ал Коледин Ловру свали.
Зачуди се Пештац мали.

Кад Коледин Ловру свали
Хтеде поћи кући, Ђали,
Али то му нису дали
Ни Маџари, ни остали,
Већ се ш њиме руковали,
У кујни су јанце клали,
Из подрума вино слали,
Па су ш њиме благовали,
Прангијама прангијали,
И Обрада свако хвали.

Да су Бози среће дали
Да Обрада Лоренц свали,
Венац славе не би Лали,
Већ Лоренцу радо дали, —
Али, али,
Ако нисте до сад знали:
Победа се увек хвали.
За то, Срби сви остали:
Бацте поглед нашој Ђали,
Будте и ви равни Лали,
Не борте се ко у шали, —
С ким се бориш тога свали, —
Па ће свако да те хвали.
То ја шиљем у „Стармали“.

Појета у Ђали.

Шетња по Новом Саду.

СХV.

Путујући ономад на лађи састанем се са једним мојим добрим пријатељем из Египта. Добри смо пријатељи, јер нити је он мени кадгод жирирао векслу, нити сам ја њега кадгод изгудио у „Стармалом“. Кад је чуо да сам из Угарске, он узме преда се мапу, да се увери, да ли заиста постоји каква Угарска, или се ја с њиме само швотам (а та његова сумња мене је прилично увредила). Кад се уверио о томе и кад је мало проштудирао на карти поделу ове земље, питаће ме:

— Па како је код вас у Угарској, шта имате ново?

— Говоре да су у Тиса-Еслару заклали Чивути једну хришћанску девојку...

— Та маните се тога, *то ме и од куће тера*, него шта је код вас у равној *Бачкој* ново?

— У Футогу су органи личне сигурности убили у по дана невина млада човека, сеоског подбележника...

— Ху човече, маните се грозних ствари, него реците ми шта има ново у кићеном и убавом *Срему*, о коме сам толико читао, у тој светој Фрушкој гори?

— Све је у своме реду; ономад је калуђер јазачки Петар Николић убио мужа своје милоснице...

— Аратос ти приповетке! Него дед ми што из *Баната* повољно јави.

— У Вршцу се провалио облак, те бујица поруши куће, поквари винограде и утопи многе људе и децу...

— Ћути, ћути, ако бога знаш, а зар нема код вас ту и каквих *веселих* ствари...

— Има и *веселих*! Ономад су професора мађарске гимназије новосадске некога Папа избацили из бирдуза „код белого вола“, што је држао беседу канда је на Хортобађу...

— А каква је то мађарска гимназија?

— То је она, у којој има преко 30 српских, већином поповских, синова на васпитанију.

— А каквих још веселих ствари имате?

— Имали смо јавно предавање у корист пострадалим Вршчанима, па од толико стотина новосадских госпођа и госпођица дошло је на предавање само *три*...

— Шта, само *три* стотине?

— О не, *три јединице*!

— То је заиста весело!

Док смо се тако разговарали ја сам стигао к цели мога труднога путовања од Новог Сада у — Каменицу, и пред излазак из лађе посаветујем мога пријатеља из Египта, као непознатог у овим крајевима,

ПОДЛИСТАК.

Макарије и Еуфрасија.*)

Слушасте-ли за два слична имена, за Стојну и Стојана? Слушасте-ли за Макарија и Еуфрасију?

Ах! то вам је врло жалосно сочиненије и позорије у десет дјејствија.

Ах! ах! Она је била лепа као ружа, лала, перуника, розетла, љубичица — а он диван, он красан, као каранфил, зумбул...

Она је била вила, Венера, лепша од сјајног сунца, а сјајнија од Данице звезде, ergo беше и он вилењак, грабавцијаш, Марс, Јупитар, Меркур, месец...

Ах, ах, ах! Кад год се сетим њихове презрелне љубови, а мене чисто нешто текне, чисто ми ударе сузе на очи, па плачем, плачем, као пророк Јеремија на водама вавилонским, па онда читам утешителне књиге и песме, па онда се увек сетим нашег дичног, славног и преславног малог појете Максима Задриног, како оно он лепо вели:

„Право вели пословица стара,
Два су пара увек без кошара!“

А њих двоје што беху или што би били красан пар људи — е, то не роди више.

Ах, ах, ах, ах! Па што се сироти намучили, што су препатили, то није шта друго, него управо да пишем роман и жалосно сочиненије у десет дјејствија са свима сљедствима тог злодјејствија.

Она као голубица, а он као соко сиви.

Он се заљубио у њу.

Он беше ђак und Poët dazu, а она баба Агатијина увука.

*) Послато на расписану награду.

Он је дакле био песник и волио све песнике, није мрзио ни Шилера и то оно дивот-издање, што је штампано у Салаксији. Но то је бивало само каткад и то у добром друштву,—али по томе немојте судити да је њему школска књига била девета брига, — макар да се звао Макарије, и макар да је био заљубљен у Еуфрасију.

Макарије кад је имао каде сневао је више пута о каквом отменом господском ручку, о лепом оделу, о срећи домаћега живота, о каквом отменом н. пр. адвокатском положају.

Али то беше само сан, само појезија ђачког живота место господска ручка дочекивао га је навек благовони пасуљ и купус благодјејански, — место лепа одеда кубурио је са издртим чизмама — место домаће среће дочекивала га намрштеним погледима баба Авдотија, код које је био на стану, место отмена положаја извукао је често лутрију код господина Марка.

Кад и кад, зађе сунце за баба Авдотијин кућерак, а он се извуче, па полагацко хајд' пред баба Агатијину кућу.

Па мислите да удара у танке жице на гитару, као какав Талијанац, мислите да пева дивотну Еуфрасију, мислите да јој се заклиње, да је обожава?

Ах, ах, ах! Он стане под прозор, па — уздише и уздише, а она?! ах, она, она...

II.

Колико-ли је он већ певао ода и љубавничких песама њој, па једног јој дана чак и посла једну тужну и веселу песмицу по љубавном голубу — баба Авдотији.

А она је управ сто пута прочитала, па онда, ах, онда је и она уздахнула, јер осети, где је љутом стрелом ранио Амор. Та није шала, такав добар ђак, као што је Макарије, па њој — Еуфрасији пише песму љубавну!

Ах!... ал што су вам њих двоје сирогих препати-

да се чува на лађи и на појединим станицама, куда ће пролазити, и то: на лађи да се чува од „цалкелнера“; у *Футогу* да пази да га не убије који жандар; у *Черевиху* да му не падне на главу онај дуд са црвеног тороња; у *Илоку* да се клони агента „винарског друштва“, јер ће га обрлатити да купи који аков добра сремска вина; у *Паланци* да се чува од Чивута и од комараца; у *Вуковару* да се скрије, да га не опази који проводација, јер ће га одмах оженити; у *Мухачу* да се чува године 1526 и да од ње далеко бега; у *Баји* да не да ником повода да га оговарају; спрам *Ракоша* да се чува, да га какогод не зврцне од куд таче из пиштоља, јер онуда се мађарски кавалери непрестано дујелирају; у *Будапешти* да је на опрезу од хотелских рачуна и закона равноправности, а кад и Будапешту сретно преброди онда даље већ може сигурније путовати, само нек не иде у Бечу у позориште, ако нема „мата-фугоса“ уза се, јер ће изгорети као парче флисапапра.

Тако се опростим са мојим Египћанином, изиђем у Каменици, седнем на једне таљиге и одвезем се у Лединце; кад сам на *моје таљигаши* у Лединце стигао, добијем телеграм од мога пријатеља из Египта, да је сретно *кући присво* и да се налази у кругу својих земљака. Ово је комплимент био за мога ко-

чијаша и његовог риђу, јер ми кочијаш рече: „Е па видите да мој риђа лети као дамшић и ајзлибан, јер и онај господар је стигао на дамшићу и ајзлибану за то исто време, кад и ми на таљигама!“ **Аб.**

У Ш Т И П Ц И.

△ Ономад запитам једног седога старца, колико му има година. Он ми дркћућим гласом одговори: „Ја сам се родио баш оне године, кад се тороњ успенске цркве у Новом Саду последњи пут кречио!“

= У Тиса Еслару убили *Чивути* девојку; у Ривици убио *калуђер* човека — из овога би могао когод, ко не зна логику, закључак правити: Дакле нас *Чивути* и *калуђери* убијају!

⊙ Добро, да шта раде они, који би требало да нас *чувају* (жандари)? *Футог!*

× Баш су ти наше госпе *нервозне*. Немогу оне о страшним стварима да слушају — та ено и ономад само њих *три* дођоше на предавање о Вршчанима!

ли и што су несрећни били, о том можеш читав роман писати, баш су страдали као оно Велимир и Босиљка. Чујте само, шта ћу да вам причам.

III.

Сумрак се спуштао. Било је тихо и мирно, као оно у школи, пре него што ће професор ђака прозвати, природи беше нешто суморна, као да је и она другу класу добила, а месец се тако лагано иза Ковиља промаљао, као да ће у благодјејаније на вечеру.

Он је опет стајао код прозора. Стајао и уздисао . . .

Ах! Како му мило и драго беше стајати ту под прозори, та остао би ту на веки, и још дуже. Истина да је већ мрак био, ал он се надао да ће из баба Агатијине куће сад сијнути сунце — његова драга Еуфрасија.

Па и опет је тако уздисао, тако уздисао, да се пробуди и лепо луче. Ћутећи дође до прозора и наже се, да види ко је ту доле . . .

„ . . . Анђелу, рају мој! За један поглед ока твог дао бих душо живот свој. Ах.“

Но мало затим, па нестале оне слике са прозора, а мали појета мишљаше, да је отишла да му донесе лавор венац, па ма и киту цвећа, па ма и стручак један. Ах, он би њега увек на срцу носио, да се увек сећа своје драгане, и, и . . .

IV.

Тихо се и опет отвори прозор. И опет се зачу стократно ах, ах, ах! (као оно у песмама наших неких песника).

И заиста, опет дође. И где, где, у руци је нешто држала, за цело венац какав.

„Анђелу мој! Да, да, ти си мој живот. Хоћеш бити душо моја? Реци једну само реч. . . .“

Настаде потоп, потоп какав још не виде овај свет после оног, где се Ноје спасао у ковчегу.

На прозору не беше луче Макаријево, његова дра-

жајша Еуфрасија, већ баба Агатија. . . Хтеде се и она старица прошалити ил осветити. . .

У руци је још држала ћупу, те се задовољно смешила „Боље би било да учиш твоју лекцију, него што се витлаш. Виш' ти њега. И он хоће још моју Еуфрасију? И јест момак за њу.“

А он, — он је стојао дуго као камена стена, беше му као Логовој Сари кад се окаменила. . .

А кад је дошао себи, он је опет дуго и дуго уздисао.

V.

Кад је дошао своје белом двору, мислио је и премишљао о таптини овога света, па и опет му то слатко паде — та он је страдао за своју драгу, поднео је горке муке за њу.

Макарије је био само мали појета, јер да је био велики, могао би још замислити, да је то његова драга лила сузе радостиве, па он због тих суза мораде целе ноћи сушити хаљине.

А кад лепој Еуфрасији стиже црни глас о љубавном кораблекрушенију а она — није знала шта да ради. Место соли, сипала је у супу штирак; место зејтина замастила је пасуљ петролеумом, и тако тога знаменитог дана нису ручали ни мајка ни ћерка.

VI.

Било је опет лето, јесен, зима, благо, мутно, лепо ружно, шта се коме боље допаде. Љубавни голуб, баба Авдотија донесе лепој Еуфрасији ситну књигу. Писао јој њен Макарије, да се тога дана састану у њиној башти. Еуфрасија пристаде.

Куцну већ и одређени час. Она је већ у башти код трешње, ал и она друга она је ту. . .

Изгледаше то нешто чудновато баба Агатији, што Еуфрасија тако доцне иде у башту, те полагацко дође и она за њом.

И ми смо ти опет неки чудни људи. Замерамо нашим госпама, што један једини пут не дођоше у позориште (на предавање о Вршчанима), а што оне иначе скоро сваки дан у позориште иду (на мађарске преставе) то прећутимо. Треба бити справедлив!

* * *

□ Тиса-есларски Чивути тако су већ окупирали целу штампу, да се о београдским министрима по повинама сад слабо и пише.

* * *

‡ Европске дипломате преврћу египатске сано-внике да виде, како ће се тај египатски зачет решити.

* * *

♀ Чујемо, да су се браћа Вуковарци тако расрдрили на „Стармалог“, да ће сви они који су нам лист вратили, сад при наступању нове четврти опет претплатити, и још сваки по 5 нових претплатника скупити. Тако се браћа свете, а за — братску ону опомену у „Стармалог“.

* * *

□ Најновији број „Видела“ вели ово: „Уједно јављамо нашим читаоцима да смо се постарали за

тачне извештаје о скупштинским седницама.“ — Даклем од сад ће бити извештаји тачни, а ови досадањи не гилт! (Признаје дакле и само уредништво, да није досад имало тачне извештаје!). **Аб.**

П у с л и ц е.

Да ли су нове владике наше, кад су полагали заклетву на мађарском језику, у себи рекли: Боже! Боже! Зар већ ни ти не знаш српски?!

Кад смо чули како је у Београду устав горко уздахнуо, ми смо помишљали да ће скоро бити трке. Али ево шта сад читамо у Београдским новинама: „Трка, која је требала бити 20. јуна у Београду одложена је за јесен.“

У Рушчуку и Свиштову оснивају се друштва против луксуса, под именом „морални бич.“ Schon da gewesen. Имали смо и ми тога, само не против луксуса, већ против најпречих наших потреба.

Мало по-том, те ево и Макарија. Чим дође, а он заопуца своју стару ногу:

„Анђеле, голубе мој! Без тебе драга, не могу живити. . . Ах, ја те љубим! Еуфрасија моја, ја те љубим!“

„И ја тебе!“ прошапутала она,

„Ах, ја не могу без тебе!“ рече он.

„Ни ја не могу без тебе!“ одговори она,

„Ја ћу скочити у Дунав, ако не будеш моја!“ рече он.

„А ја ћу у бунар!“ одговори она.

„Ах!“ уздахну он.

„Ах!“ уздахну она и. . . Рука се сама шири у загрљај већ је Амор одапео оштру стрелу, циља, циља. . .“

„Где ти њих! Предамном! Ух, ух! враг те однео! враг те однео! Нигде се скрасио, угурсузе, грабанцијашу један!“

То беше баба Агатија.

„Еј, тужан!“ дрекну Макарије и већ хтеде преко плота да прескочи, кад ал. . .

VII.

Кал ал ево ти Амора. . . није одапео стрелу, већ скочи у виду гарова, који је то чесно име Амор имао — на јадног љубавника.

Она т. ј. не баба Агатија, него Еуфрасија паде у невест, а он једва некако побеже са боја јуначког.

Како ли се беше тога дана намодио! Узајмио је леп црн фрак од грађанског сина једног, бео пруслук од друга, а манжете купио на веру.

Па сад, сад. . . збогом презјелна љубови!

Историјски подаци и старе хронике, које се о овом догађају сачувале, кажу да се те ноћи предузеле строге санитарске мере на одећу јадног љубавника!

VIII.

Било је то у оно срећно чивутско доба, када још на несрећу чивутску не проповедаше Иштоци; било је то у оно

доба, кад су српске госпође и госпођице читале српске књиге и списе; било је то у оно срећно доба, кад су Срби још на тако ниском ступњу образовања били, да су се на српске књиге претплаћивали и куповали их; било је то у оно срећно доба, кад не беше срамота Српкињама српски говорити: беше то у оно срећно доба, кад још није било мађарских клоштера, те се Српкињице на матерњем језику морале учити, било је то. . . .

Молим опростите, заболело ме нешто и нешто, а уз то ја пишем за „Стармалог“. . .

Дакле у то срећно доба волели се он и она.

У то срећно доба не доби он њу за жену. Па њак је. . . Истипа да је мало по том свршио школе и сам бог зна и Футошки баба куд се Макарије дену.

VII.

Кад ал ето ти Амора, — и то четвороношке. Није одапео стрелу, већ скочи у виду гарова, који је то чесно име имао, на јадног љубавника.

Она, т. ј. не баба Агатија, него Еуфросија паде у невест а он, прескочивши плот, падне у бару, и тако обарен и скуван оде кући да премишља велике мисли.

О овом догађају дискретно су ћутали цели Карловци, јер нико и није знао за то, осим дјејствујућих лица.

После неколико дана био је испит зрелости, и наш Макарије, као зрела јабука одпада са гране карловачке гимназије; он тури сведоштво у цеп, и без збогом и без опроштаја оде, изгуби се у беломе свету.

VIII.

Куд ли је он то отишао? Шта је наумио? Где се скрасио? како му здравље и срећа служи? А на последак је ли жив или је мртав за оваких пет година, од како му се сваки траг изгубио?

Не знамо не знамо. А баш и кад би смо знали не би вам казали.

Железница, коју је Бонту засновао, дошла је већ до Вранова — Сад ће се вране већ моћи и возати, — а друге беље тице, мора ће још једнако летити.

У Футогу жандари убијају људе, — а неће да се угледају на бегачког женског учитеља, који још никог није убио, већ само кад му ко помоз бог каже, он га добро испребија.

Даклем влада српска добила хауптрефер. Е тако је то, ко није срећан у љубави, тај је срећан у картама и у лутрији.

Сеоска безазленост.

У Новом Саду се од неко доба поливају улице и то овако: Кочијаш тера кола, на којима има велико зелено буре пуно воде, а доле је решетка, кроз коју цури вода и полива улицу.

Но чича Глиша из Стапара није то никад видео, па кад је ономад био у Новом Саду и опазио како из бурета вода у широким млазевима цури и просипа се по прабини, стаде викати за кочијашем:

— Хеј море, та ено ти цури буре; стани хеј, зар не чујеш! Ено ипцури ти вода, пењеш однети кући ни капи!

Аб.

IX.

Еуфрасија се још није удала, — т. ј. у почетку овог IX. дејствија. Али, ма да је списатељски обичај не издати тајну унапред, ми вас ипак уверавамо: Удаће се она још, — видећете само. Јер ми бар не можемо примити грех на своју душу, да од несрећне девојке и несрећног младића правимо — хумореску.

Елем, кад се већ она озбиљно у бригу дала, да неће тужна и жалосна још и то дочекати, да плете седе, онда наједаред, — ко ће као бог — у пола 12 сати пре последне стадоше пред Аганијину кућу лена, господска кола, а из кола искочи млад делија . . .

„Макарије!“ дрекнула је она.

„Еуфрасија!“ викнуо је он.

А баби Агатији мило, све се топи у сласти.

Још он није са свим ни изрекао: „Дајте ми Еуфрасију!“ а она већ одговори: „Ето ти је синко, како ти је не бих дала, господине, соколе мој сиви . . .“

А Еуфрасији се тако учинило, као да цели Карловци, и саме кесега на крову кликнуше: „Ију сватова!“

X.

Ово је дејствије најлепше. Њих се двоје узело. Па и јесте то боље бити свој човек, него благодјејанац; лепше је то имати своја каруца него не имати ни честитих цинела; лепше али шта лепше, најлепше је то, што су они сад срећни.

Срећни богме, и то у пуној мери. Он њу волије, него што ја некада волео бердов. Сад он више не прави стихове, а није ни нужде да он пева, јер сад она пева цео дан по кући, по башти и куд год се обрене, — пева му и његова адвокатска радња, — певају му они педесет

Ђира. Чини ли се и теби као да је Енглеска јако замахнула.

Спира. О томе нема сумње. Само не знам куд ће ударити, — или тамо куд гледи, или тамо куд мисли.

Ђира. А што се ти тако чудиш, Спира?

Спира. Чуо сам из Београда глас да се министар финансије не слаже више са Митом.

Ђира. Са каквим Митом?

Спира. Са Митом Ракићем.

Ђира. А шта ти, бога ти, судиш о Тиса-Есларском догађају?

Спира. Нисам рад да огрешим душе. Али Чивути су већ толико атентата чинили на *естетику*, — да је врло вероватно е су так, нешто урадили и са *Естиком*.

Ђира. Како напредује асентација у Босни?

Спира. Дивота! сваки дан доносе новине све нове и нове вести, како се утркују млади Бошњаци под пушку и под телећак.

Ђира. Чудим се само што то исто не јављају и из Ерцеговине, јер Ерцеговци нису никад у јунаштву заостајали иза Бошњака.

ланаца земље, које је до сада држао под аренду, — а сад их више не држи под аренду, јер их је баш ономад купио. И у целој његовој кући нико не плаче, — само кашто једно мало дете у колевци, но и оно сместа ућути, чим му баба Агатија запева неку лепу стару српску песму.

Дете се зове Софроније. И нико до сада није знао какво скривено лековито својство лежи у томе имену. Баба Агатија је била до скоро ћелава, — али од кад јој унука крстише Софронијем, од тога јој доба коса расте, јер тако се звао и њен покојни муж, и он се звао Софроније.

Даклем, као што видите, сви су здрави. (Само се гаров упокојио.)

* * *

Ето видите и тако бива на свету: прво човек буде благодјејанац, пати се и прави стихове, заљуби се и буде поливен ђупом воде и назван угурсузом и грабанцијашем, па тек кад стече каруца, назову га сивим соколом и добије девојку.

Ал на свету бива и друкчије, са свим обратно, т. ј. овако: човек не буде благодјејанац, не пати се и не прави стихове, не заљуби се, већ таки има каруца, таки га назову господином, сивим соколом, и добије девојку коју хоће па тек после, кад прокарта дедовину, кад шћерда и каруце, полију га ђупом воде и назову угурсузом и грабанцијашем.

Сад који је хронологичан ред бољи, — то предајемо на благо расузденије читаоцима „Стармалог.“

Курјачки.

Трговачке и економске вести.

Из Босне. Шљиве су добро родиле. Усређителне идеје Берлинске конференције могу ићи у шљиве.

Из Пеште. Година је лоше понела. Али зоби и бичева биће још за неко време доста.

Из Еђипта. Цена енглеским и француским продукцијама пада. Али за то се опет народ и војска диже.

Из Новог Сада. На житној пијаци нема оскудице — у Чивутима.

Из Карловаца. Виногради се боје од филоксере. Радње стале. Ништа се друго не тражи, само црвени појасеви.

Из Гара-пиро-чедоћанчеваца. Тикве, бундеве и краставци обећавају нам много. Но до сада још нисмо обрали бостан. (Имали смо друга посла; али нека се нико не боји, — обраћемо ми њега скоро).

Из Београда. Добри савети немају никакве цене.

Из Ненада (Није вам стигла последња пошта.)

Ђука и Шука.

Ђука. Јеси л' чуо да ових дана неки пештански славни људи иду у Београд, где ће их без сумње лепо дочекати.

Шука. Па тако и треба, јер и у Пешти лепо дочекују сад београдске славне људе н. пр. министре.

Научило га циганче памети

Дошао неки Цинцар Цигану ковачу, да му направи бургију, па се упусти ш њиме у разговор. Какав је био разговор био је, то нас се не тиче, доста тога да ће при крају Циган Цинцару речи ниси ти, господару, баш тако паметан, као што мислиш, — ено оно моје дете од шест година и оно је паметније од тебе. Цинцар се мислио шта ће на то да му одговори, у то му Циганин рече: Молим те господару додај ми оно гвожђе са земље! Цинцар се сагне и ухвати гвожђе, ал се љуто опече (јер је гвожђе било врело). Онда Циганин дозове своје мало дете и рече му да му дигне оно гвожђе. А Циганче прво пљуну на гвожђе, да види је-ли врело, а кад види да је врело онда га диже кљештама. „Ето видиш, господару“, насмеје се Циганин „да је и овај мали паметнији од тебе.“

Цинцар је ту лекцију примио ђушећки, а врати се својој кући. Кад је дошао кући већ је било подне, жена је већ била зготовила ручак и усугла своје мужу супу у тањир. А Цинцар пре него што узде кашику да једе, он пљуну у супу. „А шта то уради, ако бога знаш, матори дедаче!“ продера се жена на њега. — Хоћу — вели — да видим јели супа врела. Нећеш ти мене преварити; научило је мене Циганче памети.

Сремац.

Досетке, наивности и др. из дечија света.

(Продужење.)

„Јели, мамице, зашто је наш тата целе зиме, кад је био болестан говорио: Одо ја у суво грожђе! — а сад се предомислио па оће да иде у бадем?“ . . . (Коментар:) Њен је отац заиста зимус, у болести, у очајању своје више пута рекао: Одо вам ја у суво грожђе! — а сада по савету лечничком науцио је да иде у купатило *Баден*. — Даклем није чудо, што је дечија логика, према сувоме грожђу, од *Бадена* створила *бадем*.)

— Ајао, стлина, да чујете само шта ми је казала наша кувалица *Лоза* !!

— А шта ти је то казала, чедо моје бело?

— Каже, да смо ми сви *Маџали*.

— Па шта си јој ти одговорила?

— Ја сам јој казала, да ми нисмо *Маџали*, — ми ћемо бити *Маџали* кад умлемо

(Коментар) Деца имају увек логику, али наравно своју, која се малко разликује од наше. Знајући то, ја сам се потрудио, да испитам тајне стазе у зеленој башти њене логичности, — и то ми је пошло за руком. Она је чула да се ова земља, по којој ми ходамо, зове земља *Мађарска*, а знала је и то, да ми кад умremo, да ћемо доћи у земљу. Ето вам кључа за одгонетку. Елем у њеном одговору неће само уживати читаоци „Стармалог“ већ, би се тој наивности морао, кадби дочуо, насмејати и сам г. штатсанвалт.)

— Ајде мати да ме купаш! та данас је субота

— Мани ме, дете, видиш да данас немам каде.

Док је мати изишла мало на поље, а она ти баца аљине са себе па скочи у празну каду, која је стајала у кујни. Кад се мати после вратила у кујну, а она враголасто смешећи се рече:

— Мати, мати, ево каде, ту је! Само нема воде. (Па ко је не би онда окупао, кад је тако слатка!)

(*Н. В. Имамо још десетак овакових ђаконија, све тазе скупиљених. Али их намерно штедимо еда би могли њиме засладити што више бројева листа, коме се са сто других страна само горчине намећу. Ур.*)

Из Карловца.

Магистрат горњо карловачки издао је програм како се има дочекати бан гроф Пејачевић кад се врати са свог путовања из крајине и стигне у Карловац.

Између осталог долази да имају сви заводи као и гимназија и српска препарандија код те свечаности присуствовати.

Кад су плакати били полепљени по ћошкених кућа, изашла је младеж хрватска „стеклиши“, те свагда реч „српска“ изкинули, јер су увидели да је то штампарска погрешка, и да би морало бити уписано хрватска препарандија.

(Чудо како та препарандија није у Загребу).

„Лебеле“

Сами су криви!

„Бач-бодрогер-пресе“ (бр. 27.) приповеда нам у својој уводној чланку, како је професор овдашње мађарске гимназије, некакав *Јожеф Паи*, при поласку једнога католичког попа у Обровац, при расстанку му у наздравци препоручио и на срце метнуо, да кад оде у своје ново место „да буде она метла, која ће све што није мађарско, или неће да то буде, ишчистити, дакле су, као што се господин професор мађарски с нагласком радо изражава **Немци ђубре, које треба сасвим ишчистити.**“

То је било у бирцузу „код белог вола“. На ово је госп. професор био из бирцуза избачен тако, да му је шешир остао у бирцузу.

Иста „Бач-бодрогер-пресе“ спомиње и оно време, кад је професор исте (мађарске) гимназије неки *Бодроги Лајош* г. 1880. пред више сведока за 166 грађана новосадских (*Немаца*) рекао да су „*Böswichte und elende Kerle.*“

То све немачки лист тај каже, ми не кажемо, јер нисмо тамо били ни видели.

Али има друго нешто што ми видимо, а то је:

1. *Ти исти Немци опет за то шилу своју децу у ту исту мађарску гимназију тим истим људма на васпитање.*

2. *Ти исти Немци при избору посланика гласају увек с тим истим људма и граде им већину, до које они без њих никад дошли неби.*

3. *Ти исти Немци нигде не држе са Србима, који им никад вреда нанели нису, који их никад посрбити не могу нити желе.*

4. *Ти исти Немци иду редовно у мађарско позориште, кад има какво шутујуће у нашој вароши а српско народно позориште и не зарезују, ма да већином мађарски и не разумеју, а српски су већ од детињства научили.* (Међутим Мађари не трпе ни у Пешти немачко позориште.)

И тако даље.

Међутим ми држимо, да би најбоље било, кад би ми овде, где смо тако помешани живели сви братски и пријатељски, а за поједине лармације и шовинисте, као што су професори *Бодроги* и *Паи* кад би се наша згодна „метла“, која би их ишчистила из наше вароши и наших крајева.

Аб.

Причте Мушкатиновића.

„Причте Мушкатиновића“ изашле су још г. 1786. а у другом издању г. 1807. Но има у њима пословица, које се и у данашњем добу могу читати. Ево неколико примера:

1. *Гладан и Патријарх леба ће украсти.* (стр. 35.) Из овога сљедује да има и патријараха, који краду.

2. *Воденица, која меље божићу колаче, она неће ускрсу погаче.* (Стр. 29.) Познато је да београдски министар *Гарашанин* има воденицу; дакле по овој пословици требало би да његова министарска во-

деница престане већ млети нам колаче, којима се нисмо надали.

3. *Зашлео се кано шле у кучине.* (Стр. 50.) Овде је старина *Мушкатиновић* без сумње имао на уму г. Чеду *Мијатовића* са његовим *Бонтуом*.

4. *Јуна, јула и августа,*

Ко не кваси вином уста

Остаће му капа пушта. (Стр. 56.) Овог дијететског правила придржавају се калуђери наши строго.

5. *Кога калуђери бију и свиње дриају не треба му горе невоље.* (Стр. 67.) Овим је *Мушкатиновић* предсказао најновији ривички догађај

6. *Перо и пашир не стиде се.* (Стр. 98.) Ово је честити *Мушкатиновић* морао при читању *Видела*“ изрећи први пут.

Аб.

Један што „прилегне.“

Пре него што је Герман издао забрану манастирским настојницима, да не смеју ни једнога народњака као госта у манастир примити, био сам једанпут у манастиру Н.

Ту нађем и калуђера оца *Нићифора*.

Он је већ двадесет година калуђер.

Једном приликом запитам га:

— Ама оче *Нићифоре*, ви сте већ двадесет година у манастиру, па реците ми како вам није дуго време у овој самоћи и како проводите ви ваше дане?

— Хе — вели отац *Нићифор* — па није мени дуго време. Ја устанем у јутру у 4 сахата, попијем чашу-две ракије, па онда идем на јутрење; после јутрења мало „прилегнем“, док не дође дечко да ме пробуди, кад је време фруштуку; после фруштука мало „прилегнем“ док не звони у цркву; онда одем да отпојим за певницом, па онда после цркве опет мало „прилегнем“ до ручка; после ручка „прилегнем“ док не звони на вечерње, а кад се вратим с вечерња ја мало „прилегнем“ до вечере; после вечере пак легнем да спавам!“

Е то је онда друго, и онда наравна ствар да му није дуго време!

Аб.

Non quid, sed quis.

У 24. броју *Задарског „Српск. Листа“* имаде допис „из Биограда, (од 5 (17) јунија,“ у коме дописник најпре увјеравајући читаоце, да он није „песимиста“, вели да њега „не баца у велику бригу, ако ту и тамо изгледа, да наше (српске) стихије мање бива *).

За тим вели, да „бедрице српских-православних синова нису малаксале, да њихови бракови избацују више дјеце, но у других народа.“ — Али не дај боже да је тако! Ми се радујемо свакој пуној српској колијевци, али од „избачене“ дјеце не имамо среће ни кад су оптимисте. У прочем тај дописник, који

* Не знам је ли још где жив негд. комесар Аст. Сигурно није га та околност не баца у велику бригу. Слагач.

је изабрао Задарски „Српски Лист“ (јер мисли да га тамо још по најмање познају); тај дописник, који тако лепе успављујуће песме пева, није нико други, већ главом и репом Ђ. П. присни пријатељ „Турског Народа“, и свега онога од чега се поштена српска душа крсти, као од буди бог с нама. За то честитом „Срп. Листу“ неће шкодити, ако мало боље буде на опрезу.

Палилулац.

Мађарска и немачка метла.

Немци у Н. Саду давали ових дана банкет њиховом попи који иде за пароха у једно немачко село у Бачкој. На том банкету један професор мађарске гимназије наздравља попи с тим: да у духу „хазафишага са мађарском метлом разчисти сво *ћубре* немачко. То је присутне Немце тако разљутило, да је високоучени професор без шешира погодио врата. Но на то ће још присутан Немац рећи: а шта се ви жестите, ако је разговор о мађарској и немачкој метли, то је немачка метла већа и замашнија, те ако она стане једном очистити или који хоће нас да чисти, неће се знати да је било кадгод и мађарске метле.

Припослано*).

Господину Дру Јовану Д. Данићу

у БЕОГРАДУ

Ја сам пре неколико месеца написао у моме листу „Gesundheit“-у, што га овде у Лајпцигу уређујем, у 10. бр. чланак под насловом *Hausmittel gegen Halskrankheiten*“, но сада наилазим у два најновија броја београдског „Народног здравља“ чланак „*Домаћа средства против вратобоље*“, који сте ви написали и целим именом потписали (ја мој нисам никако ни потписао), но сравњујући реч по реч у оба та чланка, налазим, да су од аз до ижице једно исто, дакле да сам се ја о вас огрешио учинивши плагијат, а ви једном речи не назначивши да сам чланак превео, као што би то пристojност и литерарно поштење захтевало. С тога вас молим да ми опростите, а ја вам тврдо обећавам, да тога више чинити нећу, јер је то срамота и грехота туђу душевну својину тако као на Банстолу отимати и туђим се перјем китити.

У Лајпцигу, о св. мученици Агрипини, 1882.

Професор Др. Карло Реклам с. р.
уредник листа „Gesundheit, Zeit-schrift für öffentliche u. private Hygiene.“

*) Што се овде под овом рубриком морало да каже, за то није криво нити одговара уредништво „Стармалод.“

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје један а јст о м броју за 1882. ове чланке: 1. Јањина нагла радост. песма (са сликом) од чика Јове. 2. Кукавна рода, приповетка (Свршетак). 3. Леопард, — по Брему — (са сликом) од — о — Ђ. 4. Јаков-Вук, (са сликом). 5. Лепо, много, на јефтино песма (са сликом) од чика Јове. 6. Паук и свилена буба. 7. Бродари на везаном чамцу, песма (са сликом) од

чика Јове. 8. Наши разговори, од браца Мите. 9. Разполије. 10. Даштања. 11. Решења даштања, из бр. 9. 12. Чика Јовина пошта. 13. Нове књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 23-ћи доноси

овај садржај: Забава: Стрина. Прича из српског живота, од С. В. П. — Песме: Абелар, од Вл. М Јовановића. — Из природе: Боје и њихова Хармонија, од М. Петровића. — Песма: Шала и збиља од † Јована Грчића Миленка. — Преводи: Очајник, од Ивана Тургењева. — Беседништво: Беседа Протојереја Јакова Павловића на светковини тридесетогодишњице певачког друштва. — Песма: Додоле, од Драгутина Јов. Илија. — Народно здравље: Које је храна за човека? од др Ђ. Натошевића. — Српске старине: Дренча у Србији од Д. С. Милутиновића. — Књижевност: Бугарске књижевне прилике од — љ — Знаменити Срби: Глиша Возаровић, (од 1790 до 1848) од Јована Бошковића — Словенски писци: Ј. И. Крашевски — Научне Новости: Медицина. — Физика. — Астрономија. — Уметничке новости: Сликаство. — Уз наше илустрације: Буђење Гопљане, по слици Тита Пилецкога. — Ала је то живот! слика Ђакомелова из птичијег света. — Књижевне белешке. — Смесице. — Слике: Ј. И. Крашевски, пољски књижевник — Старе српске слике: Глиша Возаровић. — Српске старине: Прозори на цркви манастира Дренче, по нацрту проф. Д. С. Милутиновића. — „Пробуђење Гопљане“, по слици пољскога сликара Тита Пилецкога. — Из птичијег света: Ала је то живот! по слици Ђакомела.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 ф., за Србију и Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца а за друге крајеве цена је годишња 12 ф. односно 6 ф. полугодишње у банкама. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена гг. скупљачи. као и Накладна штампарииа А. Пајевића у Нов. Саду.

РВА ШЛОВИДБЕ.

ПОШТ. ЛАЂА
ОД 10.

ДО ДАЂЕ

ПОЧИЊУЋИ
ЈУНА.

НАРЕДБЕ.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО.